

(POCKET)VERGISTING IN VLAANDEREN

Tijdens het vijfde Vlaams Vergistingsforum, dat georganiseerd werd door Biogas-E, kwamen verschillende aspecten van de biogassector in Vlaanderen aan bod. In de voormiddag ging het vooral over de wettelijke situatie, en vooral over de grote wijzigingen die zich hier hebben voorgedaan of zich binnenkort zullen voordoen. In de namiddag werden enkele deelaspecten verder uitgewerkt in een aantal workshops. We volgden deze studiedag in de gebouwen van hogeschool Thomas More in Sint-Katelijne-Waver met de bedoeling om vooral wat info rond pocketvergisters te verzamelen. – *Bart Vleeschouwers*

Subsidies en heffingen

Een terugkerend thema dat de meeste gesprekken tussen en met uitbaters van vergistingsinstallaties zo ongeveer monopoliseert, is dat van de subsidies voor de installaties en de verschillende heffingen die ze moeten betalen, vooral aan de distributienetbeheerders.

Wat dat eerste betreft, is er een groot verschil tussen grote en kleinere installaties (vermogen < 10 kW elektrisch). Deze laatste zullen in principe vanaf dit jaar alleen nog steun krijgen in de vorm van een investeringssubsidie. Het niveau daarvan hangt af van enkele factoren, maar dit komt meestal neer op 4700 euro per geïnstalleerde kW elektrisch vermo-

gen met een maximum van 47.000 euro. Voor grotere installaties komt er een redelijk ingewikkeld systeem gebaseerd op groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten maar daar gaan we hier nu niet op in. Op land- en tuinbouwbedrijven kan men verder wel nog VLIF-steun krijgen voor de randapparatuur ten belope van 30%. Uiteindelijk zal het invoeren van de investeringssteun geld kosten aan de grotere (pocket)vergisters, maar de papierwinkel zal wel wat kleiner worden en dat is ook mooi meegenomen. Aan de andere kant van het verhaal staan dan wel de heffingen die je betaalt als vergoeding voor het gebruik van het net.

Deze heffing is verbonden met de invoering van de digitale meters. Deze meters zullen de komende jaren geïnstalleerd worden op nieuwe installaties, in tweede instantie bij mensen met een productie-installatie (zonnepanelen en pocketvergisters) en ten slotte bij elke elektriciteitsverbruiker. Voor deze laatste zal dat nog wel even op zich laten wachten ... Voor de kleine elektriciteitsproducenten zal de keuze echter nog even open blijven of zij voor het principe van de terugdraaiende teller blijven kiezen of toch maar hun elektriciteitsoverschot (de productie die ze niet zelf verbruiken) verkopen via het distributienet. De mogelijkheid van een terugdraaiende teller blijft bestaan

voor installaties die vóór 31 december 2020 gebouwd zijn en zal voor 15 jaar geldig blijven. Opgelet, als je voor de terugdraaiende teller kiest, krijg je wel geen cent betaald voor de elektriciteit die je op het net zet boven wat je zelf hebt verbruikt op jaarbasis.

Hoogproductieve melkkoe

De pocketvergister is als een hoogproductieve melkkoe. Het is dus zaak hem in optimale conditie te laten werken. Er zijn op dit ogenblik een kleine 100 pocketvergisters actief in Vlaanderen die meestal met bedrijfseigen biomassa worden gevoed. Daarbij is rundermest zeker het belangrijkste, maar hier en daar

rundermest. Dat kan je wel oplossen door bepaalde stoffen in te mengen met een hoger gehalte aan koolstof, maar daar komt dan wel wat rekenwerk aan te pas. Je zou ook vooraf een deel van de stikstof (ammoniak) kunnen verwijderen, maar dat kost dan weer heel wat geld. Hier moet duidelijk nog heel wat onderzoek gedaan worden.

.....
Om een vergister goed te laten werken, is een optimale voeding van levensbelang.
.....

Op het vergistingsforum konden uitbaters en toeleverars vlot ervaringen en informatie uitwisselen.

is er ook al sprake van bijmenging van resten uit de groenteteelt of akkerbouw. Een enkel varkensbedrijf heeft momenteel ook al een pocketvergister geïnstalleerd. Dat er nog niet meer installaties in de varkenssector zijn, lijkt tegenstrijdig want de mestproblematiek is daar toch meer uitgesproken dan in de rundveesector. Dat heeft dan weer te maken met de vergelijking met de hoogproductieve melkkoe. Om een vergister goed te laten werken, is een optimale voeding van levensbelang en daar heeft rundermest een streepje voor. Het blijkt dat sommige verhoudingen tussen de samenstellende ingrediënten beter zijn bij rundermest dan bij varkensmest. Blijkbaar ligt de verhouding tussen koolstof en stikstof bij varkensmest minder gunstig dan bij

De introductie van bepaalde types van emissiearme stallen (zoals het Vedows-concept) kan ook een opstap zijn naar een betere rentabiliteit voor kleinschalige vergisters. Op die manier komt de mest (vooral de dikke fractie) zo vers mogelijk in de vergister, wat een hoger rendement garandeert. Maar let wel op: een vergister is een nukkig ding. Net zoals bij een melkkoe moet je oppassen met veranderingen van dieet. Niet zomaar van de ene dag op de andere overschakelen naar een nieuw regime. Daarmee breng je de pensbacteriën (of beter de vergisterbacteriën) alleen maar in verwarring en rem je hun werking. Voorzichtig manoeuvreren dus en goed rekenen! Waar is de tijd dat je als boer alleen maar hard moest kunnen werken?

Interessante mogelijkheden in onderzoek

Iets dat tot nu toe nog niet vaak aan bod komt, is de problematiek van bepaalde reststromen die al dan niet terug naar de akker kunnen. Sommige reststromen, zoals uienpellen, worden immers beter niet teruggebracht naar het veld omdat daardoor ook een aantal vervelende ziektekiemen kunnen worden meegevoerd die het perceel voor jaren ongeschikt kunnen maken voor de teelt van diezelfde uien. Door de pellen te verwerken in een vergister (bijvoorbeeld bij een collega-veehouder die er een in bedrijf heeft) worden ziektekiemen grondig opgeruimd en kan het digestaat van de vergister gewoon weer naar het veld. Wel opletten dat je natuurlijk alle wettelijke bepalingen omtrent het gebruik van digestaat in acht neemt. Je zou gelijkaardige bedenkingen kunnen maken voor het gebruik van aardappelresten, maar die zitten bijna altijd bij de industrie en meestal niet bij de boer. Preiafval zou dan weer wel in aanmerking kunnen komen of restanten van kolen, voor zover die niet rechtstreeks op het veld blijven. In ieder geval loopt er momenteel een leuk project waar dit soort ontwikkelingen verder onderzocht zal worden. Het 'Pocket Power'-project wordt getrokken door Inagro en de Universiteit van Gent maar heeft steun van heel wat bedrijven en ook van Boerenbond. We houden dit zeker goed in de gaten en zullen hier zeker verder op terugkomen. Een groot probleem blijft voorlopig wel dat als mest en andere producten gemengd worden, het digestaat van het hele mengsel zal beschouwd worden als 'dierlijke mest'. Opletten voor je mestbalans dus. ■

Meer info via www.biogas-e.be en www.energiesparen.be/steun-voor-micro-wkk-kleiner-dan-10-kw-vanaf-2018.

In een volgend nummer voorzien we ook nog een artikel van Biogas-E over de verwerking van digestaat, het uitgeste product van een vergister.